

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSEG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KOZIÖNYE.

ELOFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hátkoz kordva negyedévre 1 kor. 80 fillér.
Vidéken postán küldve negyedévre 3 kor. 60 fillér.

FELTÖLŐ SZERKESZTŐ

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
Kéziratok nem adtnak vissza.
Hirdetések Árszabály szerint.

A BÁCSKAI NAPLÓ saját tudósítójának TELEFON HIREI.

Tisza hajlandó távozni.

Lukácsnak nem szabad.

Tisza István grófnak ma egy nyilatkozata jelent meg az egyik fővárosi lapban, amely ellenzéki körökben nagy feltűnést keltett.

A kibontakozás útjára és módjára vonatkozólag kijelenti, hogy a többség elvárta köteleességét, amit a nemzet helyeselt, tovább nem mehet. Az ellenzék alkotmányos joga ezentul csak az ellenőrzés lehet.

A mandátum fosztó törvénytervezetre nézve megjegyzi, hogy mindenki csak örülni fog annak, ha ilyen kényszereszközök nélkül folyhatnak az elvi, parlamenti küzdelmek, s a parlament normális működését mi sem akadályozza. A kibontakozás részleteiről azonban nem nyilatkozhatik, mert nyilatkozatával prejudikálni senkinek sem akar.

Saját személyére vonatkozólag megjegyzi Tisza, hogy amennyiben ez bármiféle tekintetben akadály lenne a kibontakozásnak, helyet bármely pillanatban átengedi másnak. A miniszterelnök személyéről azonban egészen más a véleménye. A miniszterelnök nem mondhat le, távozása merénylet lenne az alkotmányosság elvei ellen.

Justh Gyula, Polónyi Géza, Barabás még ma nyilatkozni fognak Tisza István feltűnést keltő nyilatkozatáról.

Nagy szerencsétlenség Örkényben.

Tűzterek a levegőben.

Nagy szerencsétlenség történt ma az örkényi gyakorlóterén, ahol most a tűzterek lögyakorlatokat folytatnak.

Léghajógyakorlatokat is tartottak és egyik főhadnagy, több tűzér segítségével a léghajót a felszállásra készítette elő.

Hogy miképpen történt, azt még nem állapították meg, de a léghajó felszállt a levegőbe. A főhadnagy már a léghajón volt. A felszerelés körül foglalatostkodó tűzterek közül hármat, akik lelógó kötelekbe fogózkodtak, a léghajó magával ragadt.

A léghajó egyre magasabba emelkedett anélkül, hogy a benne ülő főhadnagy észrevette volna embereinek rettenetes hely-

zetét. Már 300 méteres magasságban voltak, mikor a szerencsétlenek lezuhantak.

A három közül eddig csak kettőnek holttestét találták meg. Az egyiket egy fán függve, a másikat pedig összeroncsolva a földön. A harmadiknak holttestét keresik.

Bányaszerencsétlenség.

Brüsszelből táviratozzák, hogy Belgium egyik szénbányájában 1200 méteres mélységben, bányalégrobbanás történt. Nyomban hozzáláttak a mentéshez. Reggelre öt holttestet hoztak föl és huszonöt súlyosan sebesültet. Harmincöt munkás még hiányzik, de ezek valószínűleg szintén meghaltak.

Az ékszeroltvajok.

A budapesti nemzeti színház előtti bódéból ellopták a gyermekszanatórium sorsjátékának közszemlére kitett ékszereit. A tolvajokat a rendőrség négy szociáldemokrata munkás személyében kézrekerítette.

Szeresd önmagadat.

Fényes Samu tanította,
Schwarz Miksa megtette.

A Budapesti Hirlap írja.

Kolozsvárnak nagy szenzációja van. Ugyanis Schwarz Miksa dr. kolozsvári ügyvéd ravasz módon kicsalt egy plaueni gépgyártól 10.000 koronát s megszökött vele.

Ez a szélhámos, sikkasztó ügyvéd, aki hosszú ideig az erdélyi szociálista munkásságnak bálványozott vezére, a kolozsvári szociáldemokraták ékeszavu párttitkára volt: több éven át állandóan rettegésben tartotta Kolozsvár közönségét. Tyrannus volt. Tiszttálan kezű purifikátor.

Schwarz Miksa dr. 1904-ben került Kolozsvárra Budapestről, hogy az egyetemről kitiltották. Alig hogy Kolozsváron megmelegedett, a szociálistákból álló igazgatóság beválasztotta a kerületi betegsegítő pénztár titkárává. Jó ajánlólevele volt a szociáldemokrata párt középponti vezetőségétől.

A titkár ur csakhamar párttitkár és az erdélyi szociálista munkások

vezére lett. Zsarnoki kényuralommal vetette rá magát úgy a munkásokra, mint a munkaadókra. Kolozsvárott ő diktált s végezte ki a becsületes emberek sokaságát, akik vele szembe szállni merészkedtek.

Egy jobb sorsra érdemes fiatal, vagyonos nyomdászsegédet vetett elébe a sors: Schaberl Józsefet. Ezzel nyomdát vásároltatott és lapot indított. A Kolozsvári Ujság-ra ma is félelemmel gondol Kolozsvárott minden olyan ember, aki a közéletben szerepet vitt, vagy visz ma is.

Előtte senki sem volt becsületes ember, csak ő. Mindenkit meggyanúsított, megrágalmazott, belegázolt a becsületébe, közéleti munkásságára sárt dobott, sztrájkokat rendezett és így érthető, hogy rettegésben tartotta a város közönségét. Természetesen a meghurcolt, kipellengérezett becsületes emberek siettek a törvény védelme alá. A sajtópörök egész áradata zuhant a szegény stróhman, Schaberl József nyakába, akit ezek a pörök teljesen tönkretettek. Az izgalmak, az egyébként is gyöngye szervezett embert csakhamar megölték.

A nagy szabadgondolkodó háló-jába kerítette Schaberl József nővérét is. Amikor ugyanis a hatóságnál már gyanakodni kezdtek, hogy a pénztárban a pénzkezelés körül bajok vannak: a szerencsétlen leányt, mint ellenőrt alkalmazta maga mellett és házasságot is ígért neki.

Egy szép napon aztán beültött a krach! A hatóság megállapította, hogy közel kéromezer korona eltűnt, hogy a titkár ur utazásokról adott borsos utiszámlákat, amely utazásokat helyben a kávéházi kártyaasztalok körül tesz meg. Fölfüggesztették állásától és megindították ellene a büntető eljárást.

Második áldozata, Schaberl Róza, egyik fürdőben öngyilkos lett. Ennek atyja pedig egy aggastyán — két gyermekét elveszítve — bánatában rövid időn belül szintén meghalt. A

Krauser Károly üvegkereskedő

városunk rohamos fejlődését tekintetbe véve a villamos világító testeket és azoknak felszerelését üzletébe bevezette.

Kaphatók a következő világító tárgyak, mindennemű villanycsillárok, úgymint:

2610 18-1² Ebédláti lámpák, huzok, mennyezet, hálószoba lámpák, forgatható fali karok, éjjeli-szekrény lámpa. Villamos izzók és csészék nagy választékban.

kipusztított családból csak az anya maradt életben, aki megtévelyodott.

Számtalan bűnös manipulációt betetőzte azzal, hogy első feleségétől, aki őt a börtöntől mentette meg, elvált s újra megnősült, de újra sikasztott is és megszökvén, most elhagyta második hitvesét is.

Ime a nagy szocialista purifikátor, a nagy Tyrannus, a nagy munkászervező, a nagy párttitkár, a munkások betegségyeit elkártyázott titkár-ellenőr, a becsületes fiskálisok céhébe bekerült sikkasztó dióhéjba szorított története, akitől végre megszabadult Kolozsvár társadalma.

A nagy népboldogítót — most körözteti Justitia.

Schwarz Miksa dr. ezután magához kaparította a Schabericsalád vagyona roncseit s mint a gyámoltalan, csöndes örült öreg asszony gyámja, csakhamar tudott a házon és a nyomdán. Az öreg asszony bekerült a szegényházba.

A munka erkölcsi értékelése.

(V. Gyula.) A mai társadalom, s annak békéje és kulturája nagy veszélyben forog a folytonos bérharcok és munkaszünetek miatt.

E folytonos bérharcok alapja abban gyökerezik, hogy a munkát a munkaadók pusztán arának tekintik, melyet meg lehet venni. A nap-nap után kirozó sztrájkok mintegy protestálások eme ferde fölfogás ellen és ebben a tekintetben a sztrájkok teljesen indokoltak!

Indokoltak, mert hiszen a liberális gazdasági elmélettel szemben a munkának csak ugyan nincs semmi védelme, teljesen a kínálat és kereslet esélyei alá esik.

Sokan lesznek, kik felvetik a kérdést, tehát hogyan szüntethetők meg e bérharcok?

Biztosítsanak teret a munka erkölcsi értékelésének, s akkor a munka békéje helyre áll!

Mindaddig, míg a munkát a tőke uralma alárendeltségi helyzetbe hozza, a munka jogainak követelményeit csak a sztrájkok forradalmi mozzanataival tudja érvényesíteni, s mindaddig a sztrájkot nem lehet szerződésességnek tekinteni, hanem jogos önvédelemnek.

A sztrájkban feltétlen szerződésességet csak akkor láthatunk, ha a munkaszerződésnél a munka joga teljesen tud érvényesülni, ha a munka mint teljesen egyenjogú tényező ép úgy szabhatja követeléseit, mint most ezt többnyire egyoldalulag, vagy legalább túlerővel a tőke teszi meg.

Azok a bérharcok, melyek a társadalmi és ipari békét megzavarják, még ha ideiglenesen a gazdasági élet fejlődését hátráltatják is — a szabadságharcnak egy nemét képezik, melyért a munka alkotmányáért küzd.

Azért, akik az ipar és munka békéjét óhajtják és ez óhaj egyformán természetes és megokolt munkaadónál és munkásnál, s

nem kicsinyelendő politikai és gazdasági szempontból, — azoknak a munkaerkölcsi értékelésére kell visszatérniük.

Egyedül ez biztosíthatja állandóan a társadalmi igazságosságot, mint a társadalmi béke megteremtőjét.

Erkölcsei szempontból pedig a munka társadalmi kötelesség, s ezért viszont a társadalom kötelessége, hogy a munkát kellő jutalomban és pedig megfelelő bérben, s egyszersmind megfelelő jogokban is részesítse.

Ezt a munkarendet sürgeti a keresztényszocializmus a leghathatósabb, a legérélyesebb módon.

Ha mindannyian munkásoknak tekintgetjük magunkat, s a társadalmi munkában kötelességyszerűleg kivesszük azt a részt, melyre erőnk, képzettségünk és hivatásunk alkalmassá tesz, akkor oly munkarendszert létesítünk, mely bizonyára minden munkásnak társadalmi, erkölcsi, műveltségi és egészségi érdekeinek szem előtt tartása mellett meghozza a munka békéjét, s megsemmisíti a bérharcok óriási légióját.

Panaszok az anyakönyvi hivatalban.

Alighogy megirtuk az anyakönyvvezetők örömet, már is panaszos levél érkezett hozzánk. Az új tanügyi rendelet miatt, mely a szülőket minden körülmények között kényszeríti arra, hogy a beiratkozó gyermekeket minden osztályban anyakönyvi kivonattal szereljék föl, ezer meg ezer szülő tolong az anyakönyvvezetők körül.

Természetes, hogy a szülőknél, szegény napszámosoknál, mosónőknél egész napot kell emiatt elvesztegetniük. Így azután elesnek az aznapi kenyérkeresettől, pedig hát enélkül hiába iratják be gyermekeiket.

Megértjük mi a szülők panaszát, méltányoljuk is. Ilyen esetekben azonban mit csináljon az anyakönyvvezető? Szaporítani kellene a munkaerőt, hogy egyszerre több évi anyakönyvből dolgozhassanak. Amde az állam erre szigorú. Pedig bizony tekintettel lehetne a szegény szülők érdekeire. Az adót ha megkivánja a szegénytől, gondoskodjék is arról, hogy az adóhoz szükséges kenyérkeresetében a szegény embert miniszteri rendeletek ne háborgassák.

Valahára második helyen.

Egy német professzor, mint statisztikai szaktudós, kimutatta, hogy Magyarország ma katonai kiadásainak terhével az egész világon második helyen áll.

Első helyen Németország vezet, ahol minden emberre fejérenként tízennyeg és egy fertály márka katonai adó esik, miránk Aufferberg segedelmével nyolc és háromnegyed márka.

Megértük tehát a nagy örömet, hogy a német professzor ur, aki ezelőtt egy évvel azt sem tudta talán, hogy a világon vagyunk, most már tudja, hogy van egy nemzet valahol Bukarest körül, amely a legtöbb vért izzadja ki ebben a szomorú katonai világvágyban.

Mi nem bírjuk megérteni, miért kell a második helyen állnunk, mikor se gyarmataink, se világpolitikai vágyaink nincsenek, mint az angoloknak és a franciáknak. A németek kibírják ezt az örült történetet,

mi nem. Ezért szedik ki a táluinkból az utolsó falat húst, ami hetenkint egyszer eddig jutott.

Most még csak a kabátunkat kell lehozni és eljárnunk talán az első helyre is és teljes lesz a dicsőség, amelyből Magyarország kér legkevesebbet.

Fiatall emberek Amerikában.

Kivándorlás Bácskából.

Most, a sorozás alkalmából tünik ki, hány fiatal munkaerő vándorol ki Magyarországból Amerikába, ahol rendszeresen találja meg azt a boldogságot, amelyet itt kivándorlási ügynökök eléjük tárnak. Embertőlötti, gyöttrő munka, lelketlen idegek közt, csak gyötrellem, s kesergő honvágy jut nekik osztályrészül.

Megdöbbenő adatok kerültek nyilvánosságra például a szabályai ujoncozás alkalmából.

A sorozó bizottság előtt hatszázkilenc legénynek kellett volna megjelenni, de mind összevissza csak négyszáznegyvenhelen jelentek meg. A többi százhatvankeztő kivándorolt Amerikába. Száz fiatal, életerős, munkabíró legény közül huszonhat Amerikába menekül, s idegeneket boldogít munkaerőjével, ahelyett, hogy azt itthon, övéinek boldogítására fordítana.

HIREK.

— **Zarándoklat Máriaradnára.** Indulás pénteken, folyó hó 6-án reggel hat órakor. Menetdíj III. oszt. oda 6 korona 40 fillér és ugyanannyi vissza. Jegyek csütörtökön délután 5 órakor a pályaudvaron váltandók. Pénteken reggel 5 órakor esendes szentmise lesz a szentferencendiekénél.

— **Erzsébet királyné emlékezete.** Szeptember 11-dikén lesz 14 esztendeje, hogy boldog emlékeztű királynénkat, Erzsébetet Genfben meggyilkolták. Szabadka több tanintézetében már most készülnek e gyászos nap méltó megünneplésére.

— **Hozzájárulás vasútépítéshez.** Boldogasszonyfalva, mint tudósítónk írja, a községet érintő vicinális vasut építésére 20.000 korona hozzájárulást szavazott meg.

— **Tanítóválasztás.** volt Bajmokon e hó 1-én, amely állásra három pályázó közül a község szülöttjét, Romoda Lajost, választották meg szótöbbséggel.

— **Fűtenek Palicson.** A hétfői eső után hirtelenül lehűlt a levegő. Megérzik ezt a városiak, de legjobban érzik a palicsi lakók. Tegnap este oly alacsony volt kint a hőmérséklet, hogy több villában kénytelenek voltak a hideg ellen fűtéssel védekezni. Bent a városban is többeket láttunk már bélelt bekecsben sietni az utcákon.

— **Drágább lett a hus.** Minthogy kormányrendeletre a piaci husárusoknak fedett sátrat kellett készíteniük, ez Szabadka fogyasztó közönségének is új örömet okozott. A piacou drágább lett a hus. Egy forint kilója. A husárusítás egészségügyi szempontból azonban még így sem lett jobb. A város építhetne huscsarnokot, tisztát, kényelmest, szépet, egészségeset és bi

Megszűnt a ruharongálás!

Nem kell többé kefével ruhát tisztítani, ha

Sepsi

vegytisztító-intézetében tisztíttatja vagy festeti ruhát, mert a modern technika legújabb vívmányu tisztítógépei megérkeztek és ezek feleslegessé teszik a kefével való tisztítást és eltüntetik a ruhából a megrongált részeket is.

Gyártelep: **Szabadka,** Beresényi-utca 314. sz.

zony szaporítaná még jövedelmi forrását is.

— **Visszatérés a haláloságyon.** Megható visszatérés történt f. hó 1-én Bajmokon, Tóth Ferencz, nyug. csendőrmester tért vissza a református hitről a kath. egyházba. Haláloságyon támadt hő óhaja, hogy visszatérjen. Edesanyjának, testvéreinek, és Kovtidián Lajos, káplán jelenlétében folyt le az ünnepélyes aktus. A visszatérés után meggyont, megáldozott és felvette a haldoklók szentségét. Másodikán azután bámulatos megnyugvással adta vissza lelkét az Urnak a harminckilencéves férfiu. Temetése tegnap délután féltkor volt. A végülteségen nagyon sokan vettek részt.

— **Hullaszállítás.** Mariánovics Andrásné, súlyos betegségén javítandó, Budapestre vitték operáció végett. Az operálás azonban nem használt neki, behalt. Holttestét ma szállítják haza Budapestről Szabadkára.

— **A szélvihar elemi csapás.** A magyar közigazgatási bíróság közelebb egy konkrét esetben elvi jelentőségű határozatot hozott, kimondván, hogy a szélvihar által okozott károk elemi csapásnak minősítendők s az ily címen kártszenvedők igényelnek arra, hogy adóleengedést kérhessenek. Az eddigi gyakorlatban az adóleengedésre az igényjogosultságot aszerint bírálták el, hogy az elemi csapás mily területre terjed, — és nem lévén taxative felsorolva az időjárás kártételei, a pénzügyi hatóságok a szélviharok következtében szenvedett és adóleengedésért bejelentett kártételek tudomásvételét rendszerint elutasították.

— **A plébános kutyája.** Örömben történt, hogy a falu lelképásztaránál egy vasárnap a megyés püspök körutja közben vendégül maradt. Ebéd után — mert a főpap tiszteletére nagy társaság jött össze — kimentek a paplak kertjébe és a vendégek élénk eszmecserebe bocsátkoztak a jószágos főúrral. Beszélgettek a politikáról, a gazdasági helyzetről és a művészetről. Bodri, a plébános kutyája egykedvűen haligatta a diszkurzust, de egyszerre fölkel, vakkant egyet és bemegy a házba, kisvártatva jön és szájában egy kosárban hozza a két elefántvédjegyű Diadalkávét, mely a legjobb kávék keveréke, s mely a tulajdonos saját módszere szerint olyképen van konzerválva, hogy ízét és zamátját évekig megtartja. Természetesen a kávéát levő főzőben meg is főzték e fölséges Diadalkávét, melynél fontos, hogy a zárt csomagban a két elefánt védjegy rajta legyen.

— **A legsúlyosabb menyasszony.** A brooklyni város háza egyik emeleti termében, ahol a házasságokat szokták törvényesen megkötni, a napokban egy szerelmi aktusnál összesen 1395 font szerepelt. Két tanu, akiknek mindegyike 300 fontot nyom, összedótt egy 660 fontos menyasszonyt egy 135 fontos vőlegénnyel. A ceremónia alatt a padozatot természetesen alá kellett támasztani. Az 1395 fontos házassági aktusnál kétség-telenül a menyasszony játszott a legsúlyosabb szerepet. Miss Alpine Bitch, ez a neve a 27 esztendőös menyasszonynak, önérzetes büszkeséggel állítja, hogy ő a világ legkövérebb hajadona. A vőlegénynek, aki menyasszonyánál mindössze csekély 465 fonttal könnyebb, Louis H. Alkan a neve és foglalkozására nézve nyomdász.

— **PARADICSOMOT befőzésre 50 kiló rendelés esetén házhoz szállít Gyölyás György.** 2595. 9.—

SPORT.

Horvátok és Bácska.

Bácska agilis vezetősége már régóta azon fáradozik, hogy a főváros és a vidék jobb csapataival való állandó mérkőzéseinek keretében időnként egy-egy nemzetközit is sikerüljön beállítani s ezen nemes törekvése a vasárnapi zágrábi Concordia F. C. meghívásával sikerült is. A vasárnapi mérkőzés tehát egy kis izelítő akar lenni abból a gazdag programból, a melyet a jövőre vonatkozólag alkalmazva már kidolgozott s a melynek kidolgozása alkalmával egyelőre csak az angolokra és osztrákokra gondolt a horvátokon kívül.

A horvátok football viszonyairól nagyközönségünk aligha bír alapos tudomással, éppen azért nem lesz fölösleges egy vázlatosan erre is kiterjeszkedni. A horvát labdarugó sport majdnem egy időre a magyarral, tehát náluk is hamarabb kezdtek ezt kultiválni, mint Olasz, Svéd, Francia és Törökországban; náluk is az évi erőviszony mérlegét az országos bajnoki versenyek eredményei alapján állapíthatják meg s a bajnokság már évek óta vagy a Concordia, vagy az Akademi S. E. zsákmánya. Ezen két rivális csapat játékában összpontosul tehát mindaz, ami ott elsőrangú, ami ott egyedülálló és félelmetes. Ezen két csapatot legyőzni tehát annyi, mint Horvátország fölött dominálni. Ez azonban magyar vidéki csapatnak még nem sikerült s már e helyütt is elmondhatjuk, hogy Bácskának sem fog sikerülni, mert a Concordia és az Akademi S. C. olyan klasszikus képviselnek, mint a magyar bajnokság első helyezettjei, ettől pedig — valjuk be minden szépités nélkül — még a délvidék legjobb csapata is egy kissé távol áll.

Mindenesetre örülnünk kell, hogy Bácska áldozat készsége folytán alkalmunk lesz egy olyan ellenfél játékában gyönyörködni, amely még az elkényeztetett budapesti közönség igényeit is több alkalommal teljesen kielégítette. Ezzel a mérkőzéssel kapcsolatban még csak annyit akarunk megjegyezni, hogy nagyon helyesen tenné Bácska, ha vasárnapon a második csapatát is foglalkoztatná, hogy ezáltal az egész délutannak megadná azt, ami nélkül a főváros el sem képzelhető, amely felé a vidéki nagy városok rohamosan törekednek s aminek sportjelleg a neve.

Pp.

INNEN-ONNAN.

Egy mármarosai kereskedő igen elmés szerkezetet talált fel a hitelezők kijátszására. Egy forgó cégtáblát konstruált, amelynek egyik lapján az ő, a másik lapján pedig a felesége neve szerepelt.

Amikor a megrendelések történtek, a férj neve volt kint és ha közelgett a végrehajtó, egy furfangos szerkezettel a cégtábla a nő nevére fordult. A család végre is kiderült és a kitűnő feltalálót elítélték hat hónapi börtönre.

— Szép kis igazságszolgáltatás! — méltatlankodott a kereskedő. — Ha Edison találja fel az ilyen nagyszerű firmát, kap érte egy milliót, de ha egy szegény mármarosai zsidó találja fel, akkor kap érte hat hónapot!

TANÜGY.

+ A kalocsai főgimnázium igazgatóság, a V. K. M-től a folyó építkezések miatt a tanév kezdetének újabb elhalasztását kérte. E szerint a beiratások október 1. 2. és 3-án lesznek. Az ünnepi Veni Sancte október 4-én tartatik meg.

D. M. K. E. nőipariszakkiskola. A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület szabadkai ipari osztálya által fenntartott nőipariszakkiskola az 1912-1913. tanévben 3 szakosztályból fog állni u. m. fehérművarrás és szabás felsőruha szabás és varrás és díszművarrás képzéséből. (Bőrdiszmuáru, batikfestés stb), mely a szakosztályok mindegyikében külön is nyelhetnek a tanulók teljesen gyakorlati kiképzést. Elméleti oktatást nyerne a könyvviteltan és rajzból. A beiratások naponta délelőtt 8-12 és d. u. 2-5-ig tartanak meg az iskola helyiségében, I. Kazinczy-u. 89. 2592. —9

+ **Népoktatás.** Havi folyóirat. Szerkeszti Dreisziger Ferenc. Kalocsa. Megjelenik minden hó elsején. Egész évre 4 kor.

Most jelent meg ezen elméleti és gyakorlati folyóirat szeptemberi száma. Tartalma a következő: Lakatos Lajos: Új néplélek. Nagy János: A kath. tanítók fegyelmi szabályzata. Szifara József: A természetrajzi oktatás módszere. (Tantervek az osztatlan és osztott iskolák számára) Dér Ferenc: A közönséges törtek tanításáról (ábrákkal.) Dienes Károly: A rajzolás és a kézügyesség a népiskolában című nagyobb tanulmány bevezető része. A zomborvidéki egyesület fölöttébb értékes jegyzőkönyve. Végül apró közlemények.

Igy felsorolva is változatos képet kap az olvasó a lapról. Aki azonban olvassa, a népiskola életének elméletéből és praxisából igen sok értékes gondolatot és utmutatást, új eszmét talál a folyóiratban. „A haladni kívánó, modern néptanító alig nélkülözhet ilyen szaklapot, mint a Népoktatás.” Ezt mondotta egy jeles szakember. Ez a szem is, az eddigvalók is, ennek a mondásnak igazságát bizonyítják.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **A Lifka bioskopban** ma a következő szenzációs műsor látható: „Monte-Carlo s vidéke” a legcsodásabb természeti szépségek egyike a regényes piemonti Alpokkal. „A mulatók kut és Mari a tulszófogadó” című kacagtató bohózatok. „A stockholmi olimpiai játékok II. része”, mely az érdekes verseny minden mozzanatát megörökíti. „A árva milliói” a szezon legújabb slágerének egyike, mely élethűen tükrözi élénk a gonosz gyám és a szegény árva leány tragédiáját. Szíre kerül még „Maxi, a szerelmes boxoló”, című kacagtató bohózat is, melyben Linder Max, az ő értelmes humorával állandó derültséget okoz. Az előadást a városi zenekar kíséri. Ezen műsor még csak ma látható. Előadás kezdete fél kilenc órakor.

Gyümölcszállító kosarak,

Gazdasági kosarak,

Piaci kosarak,

Utazó és ruha kosarak, nagyban és kicsiben a legjutányosabban egyedül a Martonosi Kosárfonó Szövetkezet szabadkai képviselőjénél (IV. kör, Mátyás utca 5. sz.) kaphatók.

Viszont elárusítók kerestetnek.

Felhívjuk a mélyen tisztelt szülők figyelmét azon körülményre, hogy

Krécsi A. Nándor

könyvkereskedésébe :-:

az összes iskolákban használandó tankönyvek már megérkeztek. — Mindenkinek saját érdeke, hogy az előirt füzeteket, rajz és írószereket ott vásárolja be. — Használt tankönyvek mélyen leszállított árban kaphatók Legjobb beszerzési forrás. Római kath. imakönyvek nagy raktára.

TELEFON 283

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”

pörkölt kávé

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban

véd- jeggyel

valódi.

Kapható minden fűszerüzletben.

Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

1/4 kiló DIADAL pörkölt kávé	1 kor. 25 fillér.
1/4 kiló Salon Diadal „	1 kor. 35 fillér.
1/4 kiló Elite Diadal „	1 kor. 50 fillér.

2572

22—

Fűszer üzletemet és Ház eladás!

Bodega helyiségemet

Csokonai-tér a most átalakított
Magyari-féle házba (a színházzal szemben)

helyeztem át.

2571-25-13

Illgenn János.

Ugyanott egy fűszerüzlet-
berendezés jutányos árban

eladó.

V. kör, Köveles-utca 249. sz. ház, kövezet és
gázvilágítással rendezett utcában, benne 8 éve
az összes jogokkal felszerelt vegyeskereske-
déssel elköltözés miatt **eladó.** 2620 10—1.

Kétszobás udvari lakás

2609—4—3 és

egy irodának való helyiség

azonnal kiadó I. kör, Wesse ényi-u. 35. sz.

Palatinus és Bartus sirkőraktára

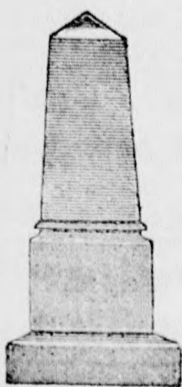
Szabadka, Deák-u. Huspiac

Nagy raktár:

**sirkőekben
és kőfaragó
munkákban.**

Legolcsóbb árak mellett készít
minden e szakba vágó munkát

Márvány és kőfaragó telep V. kör, Biró-utca 60 sz.

2141—148

Nyomatott a kiadó tulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi-Vállalat mint szövetséges könyvnyomdájaként Szabadkán.

1571 1912. számhoz.

Arverési hirdetmény.

Alu írott kiküldött bírósági végrehajtó
ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai
kir. járásbíróságnak 1912. évi V. 458/1 számú
végzésével Buchvald Lázár szabadkai ügy-
véd által képviselt Fridmann Manó és
társa cég felperes részére 576 korona 23 fill.
követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési
végrehajtás folytán a perestől lefoglalt 658
koronára becsült ingóságokra, az 1912. V:
458/2 számú végzésével az árverés elrendel-
tetvén, annak az alap és felülfoglaltaték
követelése és járulékaik erejéig is, alperes
lakásán Györgyén pusztán leendő megtar-
tására határidőül **1912. évi szeptember hó
9 napján délután fél 4 órája tüzetik ki**, mi-
kor a bíróság lefoglalt hordók, malacok,
pálinka, rum s egyéb ingóságok a legtöb-
bet igérőknek készpénzfizetés mellett, szükség
esetén becsáron aul is el fognak adni.

Figyelmeztetnek mindazok, kik az el-
árverezendő ingóságok vételárából a végre-
hajtató követelését megelőző kielégítés-
hez tartanak jogot, amennyiben részükre
foglalás korábban eszközöltetett volna és ez
a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűn-
ik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az ár-
verés megkezdéséig alólirt kiküldöttnél vagy
írásban beadni, vagy pedig szóval bejelen-
teni tartoznak.

A törvényes határidő ezen hirdetmény-
nek a bíróság tábláján kifüggesztését kö-
vető naptól számítatik.

Kelt Szabadkán, 1912. évi augusztus hó
19 napján.

Buzás Fülöp

2621—1—1.

kir. bir. végrehajtó.

Babos Elek

kötszővő Szegedről

:: jelen lesz az e hó 8-án tartandó ::

országos vásáron

sitorát gazdag választékban állítja fel, hol
a legújabb divatu kötött kabátok, haris-
nyák stb. kaphatók. 2620. 2—1

**Szabadka legszebb
söröcsarnoka**

augusztus elsején nyílt meg

a városi székház átellenében, az Eötvös-
utczában levő Magyari-féle házban.

A legkényelmesebb,

legégszesebb, legtágasabb,

legforgalmasabb helyen levő söröcsarnok

Merkovics Félix.

A legjobb sör, a legkitünőbb bor,

a legízletesebb ételek a leg-

pontosabb és leggyor-

sabb kiszolgálás

2548—24

A tapasztaiat meggyőző!

Saját érdekében kérjük.

hogy tankönyv- és írószerszükségletét

HEUMANN MÓR

könyv- és papírkereskedésben (Főtér,
Szentháromsággal szembe) szerezzék be.

:: Előírás szerinti ::

iskolai füzetek és tanszerek

legalkalmasabb beszerzési forrása!!

Az összes tanintézetekben használandó

Antiquar tankönyvek

:: 2585 mélyen leszállított árban. 8—0 ::